

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-841-7/20
Mostar, 07.05.2020. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, rješavajući po žalbi ponuditelja Osiguranje Aura a.d. Banja Luka, zastupan po punomoćniku Draganu Stanišiću, odvjetniku iz Banja Luke, žalba bez broja od 23.03.2020. godine koja je izjavljena na Tendersku dokumentaciju broj 01-11-136-02-2.6/20 od 10.03.2020. godine za predmet nabave: Nabava usluga osiguranja AO, AK i kombiniranog kolektivnog osiguranja uposlenika, ugovornog tijela JU Centar za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH, na temelju članka 93. stavak (7), 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj: 39/14) na sjednici ad hoc vijeća IVa održanoj 07.05.2020. godine, donosi

RJEŠENJE

1. Žalba se usvaja.
2. Poništava se Tenderska dokumentaciju broj 01-11-136-02-2.6/20 od 10.03.2020. godine, zajedno s Obavijesti o nabavi objavljenoj na Portalu javnih nabava broj: 735-7-2-8-3-1/20 od 10.03.2020. godine.
3. Usvaja se zahtjev za povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM.
4. Usvaja se zahtjev žalitelja za nadoknadom troškova za sastav žalbe zastupan po advokatu Draganu Stanišiću iz Banja Luke u iznosu od 562,50 KM dok u preostalom dijelu zahtjeva žalitelj se odbija sa zahtjevom kao neosnovan. Ugovorno tijelo dužno je isplatiti žalitelju iznos od 562,50 KM u roku od 15 dana od dana prijema ovog Rješenja.

Obrazloženje

JU Centar za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH, (u daljem tekstu: Ugovorno tijelo), je pokrenulo konkurentski postupak za predmet nabave: Nabava usluga osiguranja AO, AK i kombiniranog kolektivnog osiguranja uposlenika, za koju je obavijest o nabavi objavljena na Portalu javnih nabava broj: 735-7-2-8-3-1/20 od 10.03.2020. godine. Žalitelj je izjavio žalbu ugovornom tijelu na Tendersku dokumentaciju broj 01-11-136-02-2.6/20 od 10.03.2020. godine. Ugovorno tijelo žalbu uz izjašnjenje prosljeđuje ovome tijelu, kod koga je zaprimljena dana 07.04.2020. godine, a uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka, izvršena je dana 22.04.2020. godine.

Osiguranje Auta a.d. Banja Luka, zastupan po punomoćniku Draganu Stanišiću, odvjetniku iz Banja Luke (u daljem tekstu; Žalitelj) navodi kako izjavljuje žalbu na tendersku dokumentaciju po Obavještenju o nabavi, broj 735-7-2-8-3-1/20, usluga osiguranja od automobilske odgovornosti, automobilske kaska i kombiniranog osiguranja uposlenika od posljedica nesretnog slučaja s uključenim rizikom smrti zbog bolesti, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponude. Žalitelj je dana 17.03.2020. godine preuzeo tendersku dokumentaciju, broj 01-11-136-02-2.6/20, sa Portala javnih nabava BiH, te ističe kako je uvidom utvrdio da ista nije sastavljena u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavama.

Žalbeni razlog broj 1.

Predmet nabave Ugovornog tijela su usluge osiguranja od automobilske odgovornosti, automobilske kaska i kombiniranog osiguranja uposlenika od posljedica nesretnog slučaja s uključenim rizikom smrti zbog bolesti.

Ugovorno tijelo je točkom 4.2. tenderske dokumentacije predvidjelo rok, način i uvjete plaćanja kako slijedi:

„Rok plaćanja je 45 dana nakon ispostavljanja računa za pružene usluge, putem Jedinственог računa budžetskih institucija Federacije BiH, preko Federalnog ministarstva financija - Federalnog ministarstva financija (Trezor).“

Isti rok plaćanja je predviđen i člankom 5. Nacrta ugovora o nabavi usluga osiguranja, kao i Obrascem za dostavu ponude.

Prethodno navedeni rok plaćanja nije u skladu sa imperativnim propisima iz oblasti osiguranja od automobilske odgovornosti.

Člankom 3. stavak (1), (3) i (4) Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti „Službene novine Federacije BiH“, broj 24/05) je propisano:

„Svaka osoba koja ima u posjedu ili u vlasništvu vozilo koje se u Federaciji kreće po cestama ili u područjima koja su dostupna javnosti, obavezna je zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete pričinjene trećim osobama uporabom motornog vozila (osiguranje od autoodgovornosti), sukladno odredbama ovoga Zakona.

Registriranje motornih vozila, produljenje registracije i izdavanje probnih registarskih tablica može se obavljati tek po podnošenju važeće police ili potvrde o osiguranju od autoodgovornosti prema trećim stranama, ovlaštenim tijelima koja su nadležna za registriranje ili izdavanje probnih registarskih tablica.

Uz važeću policu ili potvrdu o osiguranju prema trećim stranama mora postojati ovjerena uplatnica banke ili pošte o plaćenju premiji, odnosno ovjerena obročena priznanica o plaćenju premiji osiguranja izdana od društva.“

Iz prethodno navedenih odredbi Zakona, jasno je vidljivo da važeća polica ili potvrda o osiguranju od autoodgovornosti prema trećim stranama mora biti odmah plaćena, te kao takva mora biti prezentirana ovjerena uplatnica banke ili pošte o plaćenju premiji, odnosno ovjerena numerirana priznanica izdata od društva o plaćenju premiji osiguranja prilikom produženja registracije motornog vozila. Stoga, Ugovorno tijelo je bilo obavezno da u tenderskoj dokumentaciji predvidi plaćanje u skladu sa člankom 3. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti „Službene novine Federacije BiH“, broj 24/05), odnosno odmah.

Nadalje, Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (NADOS), u svojstvu regulatornog i nadzornog tijela u oblasti osiguranja na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, je dana 27.12.2017. godine uputila obavezujući nalog svim osiguravajućim društvima koja posluju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine pod nazivom *Mjere za osiguranje zakonitog vođenja poslova u oblasti obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, broj 01-059-3608/17*, u kojima zabranjuje provođenje svake vrste nezakonitog postupanja koje sadrži elemente nedopuštenih davanja osiguranicima obaveznog osiguranja vozila (osiguranje od autoodgovornosti), među kojima je i naplata premije osiguranja na način koji je u suprotnosti sa poslovnom praksom osiguranja i utvrđenim pravilima (npr. odobravanje plaćanja na rate, odgođeno plaćanje i sl.).

Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar je u Rješenju broj JN2-03-07-1-2632-7/19, od dana 07.11.2019. godine, zauzela stav koji potvrđuje osnovanost žalbenog navoda Žalitelja u predmetnom postupku javne nabave.

Zbog svega prethodno navedenog, Žalitelj smatra da je tenderska dokumentacija nezakonita, i da je istu neophodno izmijeniti u dijelu u kojem je ista u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavama, podzakonskim aktima i imperativnim propisima koji reguliraju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti.

Žalbeni razlog broj 2.

Predmet nabave Ugovornog tijela su usluge osiguranja od automobilske odgovornosti (sa osiguranjem od autonezgode i zelenim kartonom), automobilske kaska i kombiniranog osiguranja uposlenika od posljedica nesretnog slučaja s uključenim rizikom smrti zbog bolesti. Istovremeno, Ugovorno tijelo je predvidjelo sprovođenje e-aukcije točkom 12. tenderske dokumentacije. Ugovorno tijelo nije podijelio različite usluge osiguranja na lotove, što implicira da se e-aukcija sprovodi zajedno za sve vrste osiguranja koje su predmet nabave, a što nije u skladu sa imperativnim propisima koji uređuju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti.

Cijene premije osiguranja od automobilske odgovornosti, u predmetnom postupku javne nabave, se obračunavaju u skladu sa *Premijskim sistemom X-AO*, koji se primjenjuje za osiguranje vlasnika motornih i drugih vozila od automobilske odgovornosti u skladu sa *Uvjetima za osiguranje od autoodgovornosti i odredbama o zonama rizika, koji su sastavni dio ovog Premijskog sistema*, na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Spomenuti premijski sistem se primjenjuje za obračun cijene premije osiguranja od automobilske odgovornosti, u predmetnom postupku javne nabave, obzirom da su sjedište ugovornog tijela i najbliži organizacijski dio potencijalnog izabranog dobavljača, u ovom slučaju Žalitelja, u Sarajevu, na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Premijski sistem X-AO u oblasti osiguranja od autoodgovornosti na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine predstavlja imperativni propis, koji su primarno obavezna poštovati sva osiguravajuća društva koja posluju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, a sekundarno i svi ostali javnopravni i privatnopravni subjekti koji posluju sa osiguravajućim društvima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (NADOS), u svojstvu regulatornog i nadzornog tijela u oblasti osiguranja na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, je dana 27.12.2017. godine uputila obavezujući nalog svim osiguravajućim društvima koja posluju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine pod nazivom *Mjere za osiguranje zakonitog vođenja poslova u oblasti obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, broj 01-059-3608/17*, u kojima zabranjuje provođenje svake vrste nezakonitog postupanja koje sadrži elemente

nedopuštenih davanja osiguranicima obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti pri čemu se posebno izdvajaju ponuda i zaključivanje ugovora o osiguranju uz premiju koja je niža od premije osiguranja koja je jedinstveno utvrđena za obavezna osiguranja.

Iz prethodno navedenog, jasno je da smanjenje cijene premije osiguranja od automobilske odgovornosti (obavezno osiguranje) putem e-aukcije, predstavlja nedopušteno davanje, koje Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (NADOS) zabranjuje i tretira kao nezakonito postupanje.

Sa druge strane, kasko osiguranje vozila, kao i kombinirano osiguranje uposlenika predstavljaju dobrovoljne vidove osiguranja, kod kojih je moguće korigirati cijene premije osiguranja prilikom sprovođenja e-aukcije, odnosno iste nisu striktno određene imperativnim propisima. Bitno je naglasiti da osiguranje od autonezgode, kao i izdavanje zelenog kartona predstavljaju dobrovoljne vidove osiguranja, ali koji se, ukoliko se ugovore, ugovaraju zajedno sa osiguranjem od automobilske odgovornosti, te ih je stoga nepraktično razdvajati od osiguranja od automobilske odgovornosti u drugi lot.

Kada Ugovorno tijelo ne razdvoji na lotove javnu nabavu usluga osiguranja od automobilske odgovornosti i drugih vrsta osiguranja, e-aukcija se sprovodi zajedno za sve usluge osiguranja koje su predmet nabave. Svakim umanjnjem ukupne cijene ponude, ponuditelj utječe na korekciju svake stavke koja se nalazi u tehničkoj specifikaciji, odnosno Obrascu za cijenu ponude. Iako ponuditelj primarno nema namjeru vršiti korekciju cijena premije osiguranja od automobilske odgovornosti, već samo cijene premije za ostale vrste osiguranja, *Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije* jasno propisuje da kada se ukupna cijena odnosi na tehničku specifikaciju koja se sastoji od više pozicija tada se svaka od pozicija umanjuje za isti postotak koliko iznosi konačno procentualno umanjnje ukupne cijene postignute nakon e- aukcije, te se na tako umanjene cijene nudi zaključenje ugovora najpovoljnijem ponuditelju u skladu sa člankom 72. Zakona o javnim nabavama.

Jedini način prevladavanja neusklađenosti pravnih normi koje reguliraju oblast javnih nabava i oblast osiguranja od automobilske odgovornosti jeste razdvajanje na lotove nabave usluga osiguranja od automobilske odgovornosti (sa osiguranjem od autonezgode i zelenim kartonom) i ostalih vrsta osiguranja i sprovođenje e-aukcije za svaki lot posebno ili nesprovođenje e-aukcije uopće. Tako se osigurava poštovanje imperativnih propisa iz oblasti osiguranja od automobilske odgovornosti, jer ponuditelji neće smanjivati cijenu premije osiguranja od automobilske odgovornosti prilikom e-aukcije, sa jedne strane i mogućnost korekcije cijena premije po osnovu ostalih vrsta osiguranja, u skladu sa poslovnim interesima svakog ponuditelja, sa druge strane.

Žalitelj napominje da je Kancelarija za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, u Rješenju broj JN2-01-07.1-2570-6/19, od dana 31.10.2019. godine, zauzela stav koji potvrđuje osnovanost žalbenih navoda Žalitelja u predmetnom postupku javne nabave.

Zbog svega prethodno navedenog, Žalitelj smatra da je tenderska dokumentacija nezakonita, i da je istu neophodno izmijeniti u dijelu u kojem je ista u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavama, podzakonskim aktima i imperativnim propisima koji reguliraju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti.

Žalbeni razlog broj 3.

Obrazac za cijenu ponude nije pripremljen u skladu sa Naputkom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. U Obrascu za cijenu ponude nisu predviđene stavke osiguranja od autonezgode i zelenog kartona, koje Ugovorno tijelo nabavlja, i za koje bi se mogla adekvatno

iskazati ponuđena cijena. U vezi sa istim, Ugovorno tijelo nije u tenderskoj dokumentaciji naglasilo broj registriranih mjesta u automobilima, za koje se nabavljaju usluge osiguranja putem predmetnog postupka, a što je neophodan podatak za obračun premije osiguranja od autonezgode. Ugovorno tijelo je dužno, u skladu sa člankom 53. Zakona o javnim nabavama, dati ponuditeljima sve informacije neophodne za pripremu ponude.

Zbog svega prethodno navedenog, Žalitelj smatra da je tenderska dokumentacija nezakonita, i da je istu neophodno izmijeniti u dijelu u kojem je ista u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavama, podzakonskim aktima i imperativnim propisima koji reguliraju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti.

Neophodno je da se Ugovorno tijelo, prilikom pripreme tenderske dokumentacije, za nabavu roba, usluga ili radova, upozna sa materijalno-pravnim propisima koji reguliraju oblast predmeta nabave, te istu prilagodi tim materijalnim propisima, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavama i drugim podzakonskim aktima koji reguliraju oblast javnih nabava.

Na taj način Ugovorno tijelo smanjuje mogućnost podnošenja žalbi u postupcima javnih nabava, odnosno osiguravaju efikasnost i ekonomičnost postupka.

Cilj koji svako Ugovorno tijelo treba imati u vidu prilikom pripreme tenderske dokumentacije jeste najefikasnije korištenje javnih sredstava u vezi sa predmetom nabave i njegovom svrhom, te istu treba pripremiti na način da zaista omogući svim ponuditeljima, koji faktički zadovoljavaju uvjete tehničke i profesionalne sposobnosti, u konkretnom slučaju, da sudjeluju u postupku javne nabave. Sastavljanjem tenderske dokumentacije suprotno imperativnim propisima u oblasti osiguranja, Ugovorno tijelo krši članak 3. Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“ broj 39, od 19. maja 2014. godine).

U skladu sa svim prethodno navedenim, Žalitelj predlaže da se izmijeni ovako postavljena tenderska dokumentacija, jer je ista u suprotnosti sa odredbama Zakona o javnim nabavama, podzakonskim aktima iz oblasti javnih nabava, kao i imperativnim propisima koji reguliraju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti.

Žalitelj također predlaže da Ugovorno tijelo usvoji ovu žalbu, izmijeni tendersku dokumentaciju u dijelovima u kojima je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavama, podzakonskim aktima iz oblasti javnih nabava, kao i imperativnim propisima koji reguliraju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti i usvoji zahtjev punomoćnika podnosioca žalbe koji se odnosi na troškove sastava žalbe u iznosu od 702,00 KM.

Ukoliko Ugovorno tijelo ne usvoji ovu žalbu, Žalitelj predlaže da Ugovorno tijelo istu, u zakonskom roku, dostavi Uredu za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, pa predlaže da Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, nakon zaprimanja i razmatranja istu usvoji, te obaveže Ugovorno tijelo da izmijeni tendersku dokumentaciju u predmetnoj nabavi u dijelu u kojem je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavama, podzakonskim aktima iz oblasti javnih nabava, kao i imperativnim propisima koji reguliraju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti, te naloži Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine da Žalitelju izvrši povrat uplaćene naknade za vođenje žalbenog postupka.

Žalitelj nadalje citira odredbe članka 105. i 108. Zakon o upravnom postupku BiH, sudsku praksu: (VSS, U-0808/66 od 21.11.1967), te Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Službeni glasnik Republike Srpske, 68/05).

Ukoliko Ugovorno tijelo ne usvoji ovu žalbu Žalitelj predlaže da Ugovorno tijelo istu, u zakonskom roku, dostavi Uredu za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, pa predlaže da Uredu za razmatranje

žalbi BiH, filijala Mostar, nakon zaprimanja i razmatranja istu usvoji, te obaveže Ugovorno tijelo da izmijeni tendersku dokumentaciju u dijelu u kome je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavama BiH, podzakonskim aktima iz oblasti javnih nabavi, kao i imperativnim propisima iz oblasti osiguranja od automobilske odgovornosti, te obaveže Ugovorno tijelo na naknadu troškova žalbenog postupka odnosno sastava predmetne žalbe u iznosu od 702,00 KM, te naloži Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine da podnosiocu žalbe izvrši povrat uplaćene naknade za vođenje žalbenog postupka.

Žalitelj moli da, u slučaju usvajanja žalbe kao osnovane, iznos tarife od 702,00 KM na predmetnu žalbu isplati u korist računa punomoćnika Žalitelja, odvjetnika Dragana Stanišića, potražuje povrat eventualne takse na žalbu u slučaju pokretanja postupka pred Uredom za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, u skladu sa čl. 108. Zakona o javnim nabavama.

Žalitelj zadržava pravo da u slučaju novih činjenica, u zakonskom roku, izvrši dopunu predmetne žalbe.

Ugovorno tijelo u svom izjašnjenju navodi kako utvrdilo da je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od strane ovlaštene osobe, ali da je ista neosnovana.

U pogledu prvog žalbenog navoda Ugovorno tijelo navodi da je u pripremi tenderske dokumentacije primijenilo odredbe Zakona o finansijskom poslovanju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/16) koji, između ostalog, regulira rokove izvršenja novčanih obaveza poduzetnika i subjekata javnog prava.

U odnosu na izjavljene žalbene navode, ističe da je rok za plaćanje, kada je dužnik subjekt javnog prava propisan člankom 12. stavak (1) Zakona o finansijskom poslovanju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/16), koji glasi:

“Ugovorom između poduzetnika i subjekata javnog prava, u kojem je subjekt javnog prava dužnik novčane obaveze može se ugovoriti rok izvršenja novčane obaveze do 60 dana.”

Navedenim Zakonom, člankom 12. stavak (3), također je propisano da, ako ugovorom nije ugovoren rok za izvršenje novčane obaveze, dužnik je dužan, bez poziva povjerioca na izvršenje, izvršiti novčanu obavezu u roku 30 dana.

U skladu sa člankom 3. stavak (3) Zakona o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 26/16), Trezor je nadležan obavljati slijedeće poslove: upravljanje novčanim sredstvima, upravljanje računima koji su u sistemu JRT, planiranje novčanih tokova, upravljanje plaćanjima, centralizirani obračun plaća, upravljanje računovodstvom u javnom sektoru, obavještanje o izvršenju budžeta, finansijsko obavještanje, administracija stranih grantova i sredstava međunarodne pomoći i upravljanje finansijskim sredstvima.”

Obzirom da je Ugovorno tijelo u sistemu trezorskog poslovanja, sva plaćanja se vrše sa Jedinstvenog računa trezora u Federalnom ministarstvu financija, a na temelju naloga izdatog od Ugovornog tijela.

Niti jedno plaćanje se ne može izvršiti sa rokom: **odmah**.

U pogledu drugog žalbenog navoda u kojem Žalitelj navodi da je Ugovorno tijelo u predmetnom postupku javne nabave, u točki 12. Tenderske dokumentacije, predvidjelo održavanje e-aukcije, te da nije podijelio različite usluge osiguranja na lotove, što implicira da se e-aukcija provodi za sve vrste osiguranja koje su predmet nabave, Ugovorno tijelo smatra da su akti Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine Premijski sistem X-AO i „Mjere za osiguranje zakonitog vođenja poslova u oblasti obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti“ po

svojoj pravnoj prirodi interni opći akti Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, da nisu objavljeni u službenim glasilima u Bosni i Hercegovini i kao takvi ne mogu predstavljati imperativne norme za Ugovorno tijelo.

Uzimajući u obzir dosadašnju praksu u postupcima javnih nabava, Ugovorno tijelo se u konkretnom slučaju, poziva i na jedno od Rješenja Ureda za razmatranje žalbi, broj: U- 820/10 od 30.06.2010. godine, u kojem se, između ostalog, obrazlaže slijedeće,

citat: *“ovi žalbeni navodi nisu osnovani odnosno neosnovano je pozivanje žalitelja u pogledu nepridržavanja Jedinственог премијског система осигурања, јер ово тијело сматра да тај систем не представља обавезујући правни темељ за уговорно тијело, односно, да су то документи, чије је правно djelovanje između потписника премијског система, а не и трећих особа, те да се санкције за nepridržavanje tog sistema могу propisivati samo za потписнике, а не u ovom slučaju i за уговорна тијела...”*

Premijski sistem X-AO obavezuje osiguravajuća društva, a Ugovorno tijelo dužno je postupati u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavama i podzakonskim aktima iz oblasti javnih nabava, i svako postupanje Ugovornog tijela suprotno odredbama istih, predstavljalo bi kršenje važeće zakonske regulative od strane Ugovornog tijela.

Ugovorno tijelo se u ovom izjašnjenju poziva i na Rješenje Ureda za razmatranje žalbi, broj: JN2-03-07-1-1569-8/19 od 25.07.2019. godine, u kojem se obrazlaže slijedeće, citat: *“...ovo тијело ističe како премијски систем nije obavezuјући за уговорна тијела. Права, дужности и одговорности учесника u postupcima javnih nabavi uređeni su Zakonom o javnim nabavama, kao i podzakonskim aktima donesenim na osnovu Zakona. S druge strane, Premijski sistem X-AO predstavlja interni dogovor osiguravajućih kuća koji nije prošao nikakvu proceduru usvajanja u zakonodavnim тијелима власти na bilo kojem nivou власти u Bosni i Hercegovini, те одредбе Премијског система nisu obavezuјуће за уговорна тијела u postupcima javnih nabava. Ово тијело napominje да за cijene usluga obaveznog osiguranja od autoodgovornosti nije utvrđena tarifa koje bi se учесници u postupku javnih nabava u том slučaju morali pridržavati.”*

Vezano za prijedlog Žalitelja za podjelu predmeta nabave na lotove koji je uvjetovan odgovarajućom primjenom Premijskog sistema osiguranja od autoodgovornosti ili neodržavanja e-aukcije u predmetnom postupku javne nabave, Ugovorno tijelo se poziva na odredbe Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije („Službeni glasnik BiH“, broj: 66/16).

Člankom 10. stavak 2. Pravilnika propisano je da su ugovorna tijela od 01.01.2020. godine „dužni za sve postupke javnih nabava iz članka 1. stavak 1. ovog Pravilnika, kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora, predvidjeti provođenje e-aukcije u sistemu e- Nabave“.

Člankom 2. stavak (3) Pravilnika propisano je: „E-aukcija nije moguća ukoliko su predmet nabave ugovori o uslugama i ugovori o radovima čiji je predmet intelektualni rad, kao što je projektiranje radova, jer se takve ponude ne mogu rangirati primjenom metoda automatskog elektronskog ocjenjivanja.“

Niti jednim člankom predmetnog Pravilnika, niti bilo kojim drugim podzakonskim aktom nije propisano da su usluge osiguranja izuzete od primjene odredbi ovog pravilnika.

Ugovorno tijelo je dužno, ali ima i pravo da postupi u skladu sa Zakonom o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14) i podzakonskim aktima iz oblasti javnih nabava, te da nudi zaključenje ugovora o javnoj nabavi pod uvjetima i po postupcima kako je utvrđeno ovim propisima, a ponuditelji imaju dispoziciju odlučiti, hoće li prihvatiti ponuđene uvjete i dostaviti svoju ponudu ili ne, pa tako i donijeti odluku hoće li sudjelovati u postupku e-aukcije ili neće.

U vezi navoda Žalitelja da Obrazac za cijenu ponude nije predvidio stavke osiguranja od automobilske nezgode i zelenog kartona, Ugovorno tijelo smatra da se ove usluge vežu za osiguranje od autoodgovornosti i da se ne trebaju razdvajati.

Ugovorno tijelo je u točki 1.3. Tenderske dokumentacije taksativno navelo potrebne podatke o automobilima za koje se nabavljaju predmetne usluge osiguranja, koji privrednim subjektima omogućavaju izradu ponude, a iz kojih i prosječnom čovjeku može biti neupitno jasan i poznat broj mjesta u navedenim automobilima, a za profesionalce iz osiguravajućih kuća-potencijalnih ponuditelja, ovaj podatak bi trebao biti notoran.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, Ugovorno tijelo predlaže Uredu za razmatranje žalbi, da žalbu Žalitelja, odbije u cijelosti kao neosnovanu, kao i da odbije zahtjev za nadoknadom troškova za sastav predmetne žalbe.

Slijedom izloženog izjašnjenja, Ugovorno tijelo predlaže Uredu za razmatranje žalbi da žalbu Žalitelja, odbije u cijelosti kao neosnovanu, kao i da odbije zahtjev za nadoknadom troškova za sastav predmetne žalbe.

U skladu s člankom 94. stavak 3. Zakona o javnim nabavama Žalitelj je aktom broj JN2-03-07-1-841-4/20 od 15.04.2020. godine obaviješten o izjašnjenju Ugovornog tijela, te mu je omogućeno da se očituje o istom.

Sukladno članku 109. Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo je utvrdilo da je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je djelomično osnovana.

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi temeljem pregleda dostavljenog materijala, odnosno predmetne tenderske dokumentacije, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak. Utvrđeno je da su žalbeni navodi Žalitelja djelomično osnovani, te da se žalba usvaja.

Žalitelj navodi kako je tenderska dokumentacija nezakonita i u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavama, podzakonskim aktima i imperativnim propisima koji reguliraju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti, te u prvom žalbenom navodu ističe da propisani rok plaćanja u točki 4.2. tenderske dokumentacije nije u skladu sa imperativnim propisima iz oblasti osiguranja od automobilske odgovornosti.

Žalitelj u prvom žalbenom navoda ističe da je Ugovorno tijelo u pripremi tenderske dokumentacije primijenilo odredbe Zakona o finansijskom poslovanju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/16) koji, između ostalog, regulira rokove izvršenja novčanih obaveza poduzetnika i subjekata javnog prava, te je u točki 4.2. propisalo rok plaćanja od 45 dana, a navedeni rok plaćanja nije u skladu sa imperativnim propisima iz oblasti osiguranja od automobilske odgovornosti, a isti rok plaćanja je predviđen i člankom 5. Nacrta ugovora o nabavi usluga osiguranja, kao i Obrascem za dostavu ponude.

Ugovorno tijelo ističe kako je isto u sistemu trezorskog poslovanja, te kako se sva plaćanja vrše sa Jedinственог računa trezora u Federalnom ministarstvu financija, a na temelju naloga izdatog od Ugovornog tijela, zbog čega se ni jedno plaćanje ne može izvršiti sa rokom: **odmah**.

Ovo tijelo je izvršilo uvid u tendersku dokumentaciju i utvrdilo kako je Ugovorno tijelo točkom 4.2. tenderske dokumentacije predvidjelo rok, način i uvjete plaćanja kako slijedi:

„Rok plaćanja je 45 dana nakon ispostavljanja računa za pružene usluge, putem Jedinственог računa budžetskih institucija Federacije BiH, preko Federalnog ministarstva financija - Federalnog ministarstva financija (Trezor).“

Također je uvidom u tendersku dokumentaciju utvrđeno da je isti rok plaćanja propisan i člankom 5. Nacrta ugovora o nabavi usluga osiguranja, kao i Obrascem za dostavu ponude.

Ovo tijelo upućuje kako je člankom 3. stavak (1), (3) i (4) Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 24/05) propisano:

„(1) Svaka osoba koja ima u posjedu ili u vlasništvu vozilo koje se u Federaciji kreće po cestama ili u područjima koja su dostupna javnosti, obvezna je zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete pričinjene trećim osobama uporabom motornog vozila (osiguranje od autoodgovornosti), sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Registriranje motornih vozila, produljenje registracije i izdavanje probnih registarskih tablica može se obavljati tek po podnošenju važeće police ili potvrde o osiguranju od autoodgovornosti prema trećim stranama, ovlaštenim tijelima koja su nadležna za registriranje ili izdavanje probnih registarskih tablica.

(4) Uz važeću policu ili potvrdu o osiguranju prema trećim stranama mora postojati ovjerena uplatnica banke ili pošte o plaćenju premiji, odnosno ovjerena obrojčena priznanica o plaćenju premiji osiguranja izdana od društva.“

Slijedom navedene zakonske odredbe, važeća polisa ili potvrda o osiguranju od autoodgovornosti prema trećim stranama mora biti odmah plaćena, te kao takva mora biti prezentirana ovjerena uplatnica banke ili pošte o plaćenju premiji, odnosno ovjerena numerirana priznanica izdata od društva o plaćenju premiji osiguranja prilikom produženja registracije motornog vozila.

Dakle, Ugovorno tijelo je suprotno Zakonu o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti propisalo da će se premija za osiguranje motornih vozila isplatiti u roku od 45 dana nakon ispostavljanja računa za pružene usluge, a potrebno je bilo navesti da će se premija za osiguranje isplatiti u skladu sa člankom 3. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti, odnosno odmah. Slijedom navedenog, ovo tijelo utvrđuje ovaj žalbeni navod žalitelja **osnovanim**.

U drugom žalbenom navodu Žalitelj ističe kako Ugovorno tijelo nije podijelilo različite usluge osiguranja na lotove, što implicira da se e-aukcija sprovodi zajedno za sve vrste osiguranja koje su predmet nabave, a što nije u skladu sa imperativnim propisima koji uređuju oblast osiguranja od automobilske odgovornosti, a istovremeno cijene premije osiguranja od automobilske odgovornosti, u predmetnom postupku javne nabave, se obračunavaju u skladu sa *Premijskim sistemom X-AO*, koji se primjenjuje za osiguranje vlasnika motornih i drugih vozila od automobilske odgovornosti, zbog čega smanjenje cijene premije osiguranja od automobilske

odgovornosti (obavezno osiguranje) putem e-aukcije, predstavlja nedopušteno davanje, koje Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (NADOS) zabranjuje i tretira kao nezakonito postupanje.

Žalitelj predlaže razdvajanje na lotove nabave usluga osiguranja od automobilske odgovornosti (sa osiguranjem od autonezgode i zelenim kartonom) i ostalih vrsta osiguranja i sprovođenje e-aukcije za svaki lot posebno ili nesprovođenje e-aukcije uopće, jer se tako osigurava poštovanje imperativnih propisa iz oblasti osiguranja od automobilske odgovornosti, te ponuditelji neće smanjivati cijenu premije osiguranja od automobilske odgovornosti prilikom e-aukcije, sa jedne strane i mogućnost korekcije cijena premije po osnovu ostalih vrsta osiguranja, u skladu sa poslovnim interesima svakog ponuditelja, sa druge strane.

Ugovorno tijelo ističe kako je u predmetnom postupku javne nabave, u točki 12. Tenderske dokumentacije, predvidjelo održavanje e-aukcije, te da nije podijelilo različite usluge osiguranja na lotove, jer smatra da su akti Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine Premijski sistem X-AO i „Mjere za osiguranje zakonitog vođenja poslova u oblasti obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti“ po svojoj pravnoj prirodi interni opći akti Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, da nisu objavljeni u službenim glasilima u Bosni i Hercegovini i kao takvi ne mogu predstavljati imperativne norme za Ugovorno tijelo.

Ugovorno tijelo ističe kako je odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije („Službeni glasnik BiH“, broj: 66/16) propisano da „E-aukcija nije moguća ukoliko su predmet nabave ugovori o uslugama i ugovori o radovima čiji je predmet intelektualni rad, kao što je projektiranje radova, jer se takve ponude ne mogu rangirati primjenom metoda automatskog elektronskog ocjenjivanja“, a niti jednim člankom predmetnog Pravilnika, niti bilo kojim drugim podzakonskim aktom nije propisano da su usluge osiguranja izuzete od primjene odredbi ovog pravilnika.

Ovo tijelo utvrđuje kako Ugovorno tijelo ima pravo provesti postupak kako je i zahtijevalo tenderskom dokumentacijom, dok Žalitelj navodi kako je tenderskom dokumentacijom predviđeno sprovođenje e-aukcije, sa prijedlogom Ugovornom tijelu da podijeli predmet nabave na lotove, bez navođenja i upućivanja na materijalni propis koji je Ugovorno tijelo prekršilo, nego navodi moguće kršenje Premijskog sistema X-AO.

Naime, člankom 102. stavak (3) Zakona o javnim nabavama je propisano, da je žalitelj u postupku pravne zaštite dužan dokazati ili bar učiniti vjerojatnim postojanje činjenica i razloga koji se tiču pravnog interesa na podnošenje žalbe, povreda postupka ili povreda primjene materijalnog prava, koje su istaknute u žalbi, za koje zna ili bi trebalo da zna.

Slijedom navedenog, ovo tijelo utvrđuje žalbeni navod **neosnovanim**, imajući u vidu da Ugovorno tijelo nije zahtijevalo dostavljanje ponuda u skladu sa Premijskim sistemom X-AO koji nije obavezujući za ugovorna tijela u postupcima javnih nabava imajući u vidu da isti nije objavljen u službenim glasilima u Bosni i Hercegovini, te da isti predstavlja interni dokument osiguravajućih društva, a koji se primjenjuje prema trećim osobama u postupcima osiguranja od autoodgovornosti u Bosni i Hercegovini.

Naime, ovo tijelo smatra kako Premijski sistem X-AO obavezuje osiguravajuća društva, a Ugovorno tijelo dužno je postupati u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavama i podzakonskim aktima iz oblasti javnih nabava, te bi svako postupanje Ugovornog tijela suprotno odredbama istih, predstavljalo kršenje važeće zakonske regulative od strane Ugovornog tijela.

Ovo tijelo još jednom naglašava kako Premijski sistem X-AO nije obavezujući za ugovorna tijela, kao sudionike u postupcima javnih nabava, jer su isti uređeni Zakonom o javnim nabavama, kao i podzakonskim aktima donesenim na osnovu Zakona.

Ovo tijelo također ističe kako Premijski sistem X-AO predstavlja interni dogovor osiguravajućih društava, a isti nije prošao nikakvu proceduru usvajanja u zakonodavnim tijelima vlasti na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, te odredbe Premijskog sistema nisu obavezujuće za ugovorna tijela u postupcima javnih nabava, te napominje da za cijene usluga obaveznog osiguranja od autoodgovornosti nije utvrđena tarifa koje bi se sudionici u postupcima javnih nabava u tom slučaju morali pridržavati.

Slijedom naprijed utvrđenih činjenica ovo tijelo zaključuje kako Ugovorno tijelo u ovom konkretnom postupku nije moralo dijeliti ovu javnu nabavu na lotove, te je u ovom postupku javne nabave moglo propisati provedbu e-aukcije, jer je Ugovorno tijelo točkom 3. tenderske dokumentacije kao kriterij za izbor ponude jasno propisalo; *da u skladu s člankom 64. stavak (1) točka b) kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude*, zbog čega se žalbeni navod smatra **neosnovanim**.

Žalitelj u trećem žalbenom navodu ističe kako Obrazac za cijenu ponude nije pripremljen u skladu sa Napatkom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, jer u Obrascu za cijenu ponude nisu predviđene stavke osiguranja od autonezgode i zelenog kartona, koje Ugovorno tijelo nabavlja, i za koje bi se mogla adekvatno iskazati ponuđena cijena, jer Ugovorno tijelo nije u tenderskoj dokumentaciji naglasilo broj registriranih mjesta u automobilima, za koje se nabavljaju usluge osiguranja putem predmetnog postupka, a što je neophodan podatak za obračun premije osiguranja od autonezgode.

U vezi navoda Žalitelja da Obrazac za cijenu ponude nije predvidio stavke osiguranja od automobilske nezgode i zelenog kartona, Ugovorno tijelo smatra da se ove usluge vežu za osiguranje od autoodgovornosti i da se ne trebaju razdvajati, jer je u točki 1.3. Tenderske dokumentacije taksativno navelo potrebne podatke o automobilima za koje se nabavljaju predmetne usluge osiguranja, koji privrednim subjektima omogućavaju izradu ponude, te se iz navedenih podataka i karakteristika može jasno utvrditi broj mjesta u navedenim automobilima.

Ovo tijelo je izvršilo uvid u točku 1.3. Tenderske dokumentacije i utvrdilo kako je Ugovorno tijelo jasno i taksativno navelo sve podatke o tri vozila i sve potrebne podatke o automobilima za koje se nabavljaju predmetne usluge osiguranja, zbog čega se zaključuje kako bilo koji ponuditelj koji se bavi osiguranjem vozila može iz dostavljenih podataka utvrditi svaki potrebiti podatak, pa tako i za Žalitelja sporni podatak o broju registriranih mjesta u svakom automobilu, a kako se usluge osiguranja od automobilske nezgode i izdavanja zelenog kartona, vežu za osiguranje od autoodgovornosti one se ne razdvajaju, a kako su točkom 1.3. Tenderske dokumentacije taksativno navedeni svi potrebni podaci o automobilima za koje se nabavljaju predmetne usluge osiguranja, ovo tijelo zaključuje kako je činjenica da u Obrascu za cijenu ponude nisu predviđene posebne stavke osiguranja od autonezgode i zelenog kartona, ne predstavlja prepreku da ponuditelji mogu

na stvarno konkurentskoj osnovi podnijeti svoje ponude, zbog čega se i ovaj žalbeni navod smatra neosnovanim.

Žalitelj je postavio zahtjev za nadoknadom troškova za sastav žalbe u iznosu od 702,00 KM. Obzirom da je žalba osnovana, ovo tijelo je usvojilo zahtjev Žalitelja za naknadom troškova za sastav žalbe u skladu s člankom 105. Zakona o upravnom postupku i Tarifnim brojem 3 i 12 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 68/05). Tarifnim brojem 3 u neprocjenjivim predmetima propisano je da u upravnom postupku advokatu pripada 450,00 KM, plus paušal 25% u iznosu od 112,50 KM u skladu sa Tarifnim brojem 12, što ukupno iznosi 562,50 KM, dok u preostalom dijelu zahtjeva za nadoknadom troškova za sastav žalbe, zahtjev se odbija kao neosnovan.

Ovo tijelo odlučilo je o visini troškova, primjenjujući tarifni broj 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u RS, koji propisuje naknadu u neprocjenjivim predmetima, sastav žalbe u upravnom postupku, 150 bodova uvećano za 50% za sastav pravnog lijeka i paušal u skladu s tarifnim brojem 12. ATRS. Ovo tijelo odlučilo je tako u skladu sa stavom Suda BiH iznesenim u Presudi broj S1 3 U 023495 16 U od 16.3.2018. godine, a potvrđenim u Presudi apelacionog upravnog vijeća Suda BiH broj S1 3 U 023495 18 Uvp.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM izvršit će se posebnim aktom, a u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH” broj: 86/14).

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članku 104. i 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ovo tijelo riješilo je žalbu, kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

Dostaviti:

- Osiguranje Auta a.d. Banja Luka,
zastupan po punomoćniku Draganu Stanišiću
- JU Centar za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH
- evidencija
- a/a

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Slaviša Bjelogrić

